



Vlaams
Parlement

vergadering **C58**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand en
Dierenwelzijn

van 11 december 2019

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de Brusselnorm – 524 (2019-2020)	3
VRAAG OM UITLEG van Annabel Tavernier aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het tekort aan Nederlands-talige scholen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest – 528 (2019-2020)	10
VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over inbreuken op het dierenwelzijn bij proefdieren – 220 (2019-2020)	13
VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het handhavingsbeleid voor het houden van hybride katten – 529 (2019-2020)	16

VRAAG OM UITLEG van Karl Vanlouwe aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de Brusselnorm – 524 (2019-2020)

Voorzitter: mevrouw Annabel Tavernier

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Dit is een van mijn eerste vragen over Brussel in deze commissie. Ik wil het nog eens hebben over de Brusselnorm, die ons als Brusselse Vlamingen allemaal aangaat. We zijn nog altijd heel dankbaar dat de Vlaamse Regering telkens een voorafname doet van 5 procent van de gemeenschapsmiddelen en die besteedt aan onze hoofdstad. Het is heel belangrijk om die Vlaamse Gemeenschap in Brussel te versterken. De Vlaamse Gemeenschap neemt haar verantwoordelijkheid op heel wat domeinen: Onderwijs is ons paradepaardje, maar ook Cultuur blijft heel belangrijk; inzake Welzijn mag nog een tandje bij worden gestoken.

De Vlaamse Gemeenschap is zeer actief in Brussel. Als Brusselse Vlaming – ik noem mezelf een Brusselse Vlaming en geen Nederlandstalige Brusselaar – wil ik dat die Vlaamse Gemeenschap verder blijft investeren in de hoofdstad. Als wij geen Vlaming meer zouden zijn, waarom zou die Vlaamse Gemeenschap dan nog moeten investeren in Brussel? Ik blijf dan ook benadrukken dat ik de tak waarop ik zit niet verder wil afzagen.

Minister, tijdens de vorige legislatuur heb ik heel wat vragen gesteld over de Brusselnorm aan uw voorganger, toenmalig minister Gatz. Ongeveer twee jaar geleden is de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel (GACB) opgericht, waarin de administraties van de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) en van de Vlaamse overheid die werken rond Brussel samen zaten. Zij hebben de Brusselnorm in kaart gebracht.

Wij blijven ervoor ijveren dat Vlaanderen 5 procent van de gemeenschapsmiddelen blijft inzetten. Er is natuurlijk ook de Brusselnorm, een streefcijfer, waarbij wij ons richten op 30 procent of een poging doen om zoveel mogelijk mensen, Brusselse Vlamingen, anderstaligen die zich betrokken voelen bij die Vlaamse Gemeenschap, in het onderwijs en in andere domeinen zoals cultuur, welzijn en kinderopvang, op basis van een vrijwillige keuze, te bereiken.

De GACB heeft alles goed in kaart gebracht en heeft de cijfergegevens van 2012 tot 2017 gedetailleerd uitgebracht in haar rapporten. In het Vlaams regeerakkoord werd dat engagement van 5 procent van de Brusselnorm opnieuw bevestigd. In uw beleidsnota staat dat de GACB dit zal opvolgen en monitoren en dat zij de financiële stromen waarin de Vlaamse Gemeenschap voorziet jaarlijks in kaart zal blijven brengen. Dat is nuttig zodat er kan worden bijgestuurd en gecorrigeerd, meten is immers weten.

Minister, ik had u het liefst gevraagd of u de cijfergegevens van het voorbije jaar kunt geven. Het lijkt me nuttig om daarvoor een beroep te doen om de GACB.

Hoe zit het met de GACB? Is die opnieuw in werking getreden? Hebben die administraties al opnieuw samengezeten? Het laatste rapport dateert van een tweetal jaar geleden. Hebt u al zicht op de timing van publicatie van het nieuwe GACB-rapport waarin de Vlaamse investeringen in de hoofdstad in kaart worden gebracht?

Kunt u ook wat meer toelichting geven bij de GACB, bij de methodologie, samenstelling, de werkwijze, rapportering en terugkoppeling ervan? Ik heb de vraag over vergadermomenten ook aan uw voorganger gesteld, want het heeft vroeger toch

wel even geduurd vooraleer het op gang kwam. Ik snap dat dat soms wel tijd in beslag neemt door agendaproblemen, maar je moet er natuurlijk wel achter zitten, zodat er werk geleverd kan worden.

Hoe zult u uw collega-ministers, vooral zij die bevoegd zijn voor beleidsdomeinen waar de Brusselnorm traditioneel niet gehaald wordt, zoals Welzijn, aansporen om binnen hun bevoegdheden richting Brusselnorm te investeren? Ik ben mij er zeer goed van bewust dat de zesde staatshervorming alles iets ingewikkelder heeft gemaakt, onder meer inzake de kinderbeijlaging, wat soms ook wel als verklaring wordt gebruikt voor het feit dat we de 5 procentnorm niet halen binnen Welzijn. Er wordt ook verwezen naar historische oorzaken daarvoor.

Wilt u de GACB gebruiken om samen met de VGC tot een gemeenschappelijke strategische doelstelling te komen in deze regeerperiode? Wat mij betreft moeten er afspraken gemaakt worden over het budget en over de doelstellingen; mijn vraag aan u is hoe u dat concreet wilt aanpakken. Hoe gaat u afspraken maken over de middelen die Vlaanderen vrijmaakt voor Brussel, op die verschillende domeinen, zodat het geld niet zomaar gegeven wordt, maar ook gekoppeld wordt aan de visie van de Vlaamse Regering op de verschillende domeinen? Ik denk dan aan het voorrangsbbeleid of het stimuleren van taalonderwijs binnen Onderwijs. Ik denk ook aan kindercrèches in Brussel.

In het Vlaams regeerakkoord staat er ook iets over de ketenbenadering, en ik vind dat heel belangrijk: we moeten die toepassen om kinderen en ouders te kunnen bereiken, onder andere via Kind en Gezin, via kindercrèches, via Nederlandstalige sportverenigingen of jeugdbewegingen. Ik zag zondag nog de Chiro van Schaarbeek door het centrum van Brussel lopen. In Ganshoren zijn er een Nederlandstalige Chiro en een scoutsvereniging, net zoals in Molenbeek. In Sint-Agatha-Berchem is er een sterke Chiro, in Evere eveneens. Hoe kun je kinderen van Nederlandstalige ouders – of van anderstalige ouders die het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel aantrekkelijk vinden – betrekken bij de Vlaamse Gemeenschap in Brussel via Kind en Gezin, kindercrèches, scholen, sportverenigingen, jeugdbewegingen, het onderwijs, de muziekacademies, de seniorenwerken, de lokale dienstencentra of de gemeenschapscentra? Hoe kun je op die manier dat fijnmazig Nederlandstalig netwerk in Brussel versterken?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Dank u, voorzitter. Proficiat trouwens met uw plaats als jongste commissievoorzitter van dit parlement – denk ik toch, onder voorbehoud van controle door de diensten. Als minister van Jeugd kan ik dat alleen maar steunen. Bij Jong CD&V ben je tot je 35 jaar een jongere; ik ben dat al enkele jaren niet meer, maar u bent dat zeker wel nog een aantal jaar.

Collega Vanlouwe, bedankt voor uw vraag. Het is, denk ik, een heel belangrijke vraag, omdat er zowel in het regeerakkoord als in mijn beleidsnota heel wat aandacht wordt besteed aan die Brusselnorm, die we inderdaad herbevestigd hebben: minimaal 5 procent van de Vlaamse uitgaven moet naar Brussel gaan en we wensen 30 procent van de Brusselaars te bereiken met het beleid van de Vlaamse Gemeenschap. De GACB is een zeer belangrijk instrument om de Brusselnorm op te volgen. Ik denk dat de goede betrekkingen tussen Vlaanderen en Brussel en in het bijzonder ook de VGC zich voor een stuk op politiek niveau bevinden, maar het is minstens even belangrijk dat er op administratief niveau een goede samenwerking is; via de GACB wordt dat ook concreet gemaakt.

De opvolging van de Brusselnorm is inderdaad een van de belangrijke taken van de GACB. Door de regeringswissel, de opmaak van de beleidsnota's en de algemene uitgavenbegroting 2020 is de Gemengde Ambtelijke Commissie Brussel niet meer bijeengekomen. Momenteel brengt de Vlaamse administratie de gegevens

van de Brusselnorm en de Brusseltoets, naar aanleiding van de nieuwe regelgevingsagenda's, opnieuw samen. Ik zal in overleg met de VGC de werkzaamheden van de GACB verder plannen. Het spreekt voor zich dat daarbij de ambities, opgenomen in mijn beleidsnota, de richtsnoeren zullen zijn, toch wat betreft de vertegenwoordigers van de Vlaamse Gemeenschap.

Ik zal volgend jaar ook met mijn collega-ministers van de Vlaamse Regering, bevoegd voor de gemeenschapsaangelegenheden, de toepassing van de Brusselnorm bespreken. Ik zal daarvoor een nota op de Vlaamse Regering agenderen, aansturen op een plan van aanpak en samen met de andere collega-ministers van de Vlaamse Regering onze prioriteiten bepalen. Daarbij verwacht ik ook dat we per sector duiding krijgen over de vraag waarom in bepaalde sectoren de Brusselnorm niet gehaald wordt en wat het traject is dat daarbij gevolgd wordt.

U hebt verwezen naar het beleidsdomein Welzijn en Gezondheid. Het klopt dat de Vlaamse Regering daar al jaren de Brusselnorm niet haalt. Dat heeft een aantal historische redenen. Wat natuurlijk ook een rol speelt, is het feit dat het gaat over een financiering van organisaties die in Brussel kunnen kiezen tot welke gemeenschap ze wensen te behoren. We zijn daar natuurlijk ook afhankelijk van inrichtende machten: welke initiatieven worden genomen? Ook het aanbod van de andere gemeenschapscommissies in Brussel, de VGC, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (GGC) en de Franse Gemeenschapscommissie (COCOF), speelt een rol.

Maandag jongstleden hebben we een heel goed overleg gehad met collega Wouter Beke en collega Elke Van den Brandt van de VGC. Daar zijn een aantal dossiers besproken die van belang zijn voor Vlaanderen en de VGC op het vlak van welzijn. We zullen dat soort overleggen zeker verderzetten, om samen met de VGC te bekijken hoe we ook inzake welzijn die Brusselnorm halen. Want zowel op financieel vlak als vooral op het vlak van de initiatieven die er ontwikkeld worden in Brussel, kan de Vlaamse Gemeenschap niet alleen de doelstelling van de Brusselnorm halen. We zullen dat in samenwerking moeten doen. Ook de VGC zal daar haar rol moeten opnemen om een aantal initiatieven tot bij ons te brengen, als ik het zo mag zeggen.

Het is natuurlijk ook zo dat het wat afhangt van de subsector in Welzijn. Bijvoorbeeld rond de rusthuisbedden is er vandaag al een zeer ruim aanbod. Er wordt zelfs gewag gemaakt van een overaanbod aan rusthuisbedden. De ambulante zorg verdient misschien extra aandacht.

De planning en organisatie van het beleidsdomein Onderwijs kent natuurlijk een heel andere dynamiek dan het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin. Met een gemiddelde verhouding van 22 procent Nederlandstalig onderwijs en 78 procent Franstalig onderwijs én een groeiende bevolking in Brussel, blijven ook daar sterke inspanningen noodzakelijk. Het spreekt voor zich dat ik daarover ook met collega Ben Weyts en het VGC-college in overleg zal gaan.

Ik zal dus al mijn collega's aanmoedigen om de Brusselnorm te halen. Zelfs wie die in de feiten haalt, mag uiteraard niet op z'n lauweren rusten. We dienen alert te zijn, zowel voor de demografische uitdaging in Brussel als voor maatschappelijke evoluties.

Wat betreft uw vraag over gemeenschappelijke strategische doelstellingen, is het zo dat het Vlaamse Gemeenschapsbeleid in Brussel overlegd en geïntegreerd moet zijn. In de discussie over de beleidsnota heb ik dat ook heel duidelijk gezegd, dat de relatie met de VGC cruciaal is en dat ik werk wil maken van een duurzaam en constructief partnerschap met de VGC, gestoeld op respect en vertrouwen. Ik wil zeker ook bekijken of het mogelijk is om in de schoot van de GACB tot een aantal gemeenschappelijke strategische doelstellingen te komen. U hebt verwezen naar

de uitdaging om kinderen en jongeren zo veel mogelijk te betrekken bij al het Nederlandstalige aanbod dat aanwezig is. Ik ben ook blij dat u, heel terecht, hebt verwezen naar al die jeugdbewegingen die in de meeste Brusselse gemeenten actief zijn. Ook als minister van Jeugd ben ik daar natuurlijk bijzonder mee begaan. Het is effectief een grote uitdaging om via al die diverse initiatieven kinderen en jongeren, en ook hun ouders, zo veel mogelijk te betrekken bij het aanbod van de Vlaamse Gemeenschap.

En – maar dat is bij parenthese – ik begrijp uw opmerking over Brusselse Vlamingen en deel die in zeer belangrijke mate. Maar we moeten natuurlijk ook de ambitie hebben om mensen die anderstalig zijn en zich vandaag misschien niet bekennen tot de Vlaamse Gemeenschap, te betrekken. Als Vlaamse Gemeenschap moeten we daar heel open voor staan en die mensen omarmen; als Brusselse Vlamingen, Vlaamse Brusselaars of Nederlandstalige Brusselaars, voor mij is die terminologie misschien iets minder belangrijk.

En natuurlijk is ook het draagvlak heel erg belangrijk op politiek vlak. En daarom moet er niet alleen een administratief, ambtelijk overleg zijn in de schoot van de GACB, maar moet er ook een gestructureerd politiek overleg komen. Ik zal de eerste maanden en jaren van deze legislatuur dan ook prioritair inzetten op overleg en op het creëren van vertrouwen en politiek draagvlak.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord. Ik noteer dat u duidelijke ambities van overleg hebt. Blijkbaar is dat overleg er al geweest inzake Welzijn, met uw collega-minister Beke en collegelid Van den Brandt. Ik zal nu niet dieper ingaan op die vraag, maar daarover een nieuwe vraag indienen. Maar ik ben uiteraard zeer benieuwd naar wat dat concreet heeft opgeleverd. Ik heb begrepen dat iedereen op de hoogte is van het feit dat we uiteraard tekortkomingen hebben en dat we proberen bij te sturen, zowel vanuit Vlaanderen als vanuit de VGC, zodat ook op het vlak van Welzijn de norm van 5 procent wordt gehaald.

Ik vind het ook bijzonder goed dat u met een plan van aanpak naar de ministerraad zult trekken, met daarin prioriteiten. Ik kijk daar zeker naar uit.

Verder noteerde ik dat de GACB nog niet meteen is opgestart, dat er opnieuw initiatieven moeten worden genomen. Misschien zal ik een afzonderlijke vraag stellen om de cijfers te kennen die de Vlaamse administratie ondertussen misschien al heeft. We mogen dat ook niet twee, drie, vier jaar laten stilliggen. Het is goed dat we jaarlijks die cijfers kennen, zodat we ook tijdig kunnen bijsturen.

In het verleden is voor Welzijn inderdaad om diverse, veelal historische, redenen de norm van 5 procent niet gehaald. Maar ik blijf het herhalen: voor Inburgering zaten we onder de vorige regering gemakkelijk aan 10 procent. Vlaanderen heeft toen, onder meer via het Huis van het Nederlands, zoveel geïnvesteerd in de inburgeringstrajecten. Ook met de asielcrisis waren er zo'n 3000 extra inburgeringstrajecten. Vlaanderen zat toen met zijn inburgeringstrajecten even ver als de Franse Gemeenschap de inburgeringstrajecten op dat ogenblik had aangeboden.

Ook voor Media, met de Vlaams-Brusselse media, met BRUZZ, zaten we ongeveer aan 10 of 11 procent. Voor Onderwijs zaten we aan 5,5 procent. En ook voor Cultuur zaten we een stuk boven de 5 procent. Dat toont aan dat Vlaanderen wel degelijk zijn inspanningen in Brussel heeft gedaan en blijft doen.

Er moet niet alleen ambtelijk overleg zijn, maar ook politiek. Ik ben zeer benieuwd naar uw deelname aan het VGC-college en het GGC-college. Ik zal u daarover te gepasten tijde ondervragen.

Wat Vlaanderen doet, het Vlaamse beleid, is goed voor de Brusselaar. De Vlaamse Brusselaar, de anderstalige Brusselaar die zich betrokken voelt bij de Vlaamse Gemeenschap, kan dan genieten van wat Vlaanderen in Brussel aanbiedt. In het verleden, jaren geleden, hadden we een succesverhaal met de Vlaamse zorgverzekering. Jammer genoeg heeft de Franse Gemeenschap toen geprobeerd om dat aan te vechten en zo te vernietigen. Gelukkig is dat niet gebeurd. Maar toen heeft de Franse Gemeenschap campagnes gevoerd om toch maar niet in te schrijven op die Vlaamse zorgverzekering, terwijl mensen die op een bepaalde leeftijd misschien behoeftig werden, daar wel van hadden kunnen genieten.

Minister, ik kijk uit naar uw volgende initiatieven. Op basis van dit antwoord zal ik alvast een paar nieuwe vragen voorbereiden.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Bedankt, minister, voor uw uitgebreide antwoorden. *(Opmerkingen van Karl Vanlouwe)*

Laat mij uitspreken. Als trotse Vlaming, Nederlandstalige Brusselaar, Belg en Europeaan, wil ik ook de heer Vanlouwe expliciet bedanken voor zijn zeer interessante vraag, want ook ik ben benieuwd naar een rapport van de GACB.

Ik denk inderdaad dat de GACB bijzonder nuttig werk levert. Die rapporten zijn inderdaad ook nuttige instrumenten om die Brusselnorm en de Brusseltoets goed op te volgen. De eerste opdracht van de GACB is natuurlijk de financiële stromen naar Brussel in kaart brengen. Ik heb het laatste rapport, dat van 2018, er nog eens bij genomen: op de meeste vlakken halen we ongeveer de 5 procentnorm, die de budgettaire vertaling is van die 30 procent van de Brusselse bevolking. Op dit moment zitten we, als het gaat over de nabijheidsvoorzieningen Cultuur, Jeugd en Sport, aan 4,93 procent. U weet dat wij en ook de VGC-administratie altijd al vinden dat we eerst moeten kijken naar de nabijheidsvoorzieningen, omdat dat de voorzieningen zijn die echt werken voor de Brusselaars alleen. Voor Jeugd, Cultuur en Sport halen we de norm bijna, en ik hoop dat de nakende besparingen geen stap achteruit zullen betekenen. Ik wacht vol ongeduld op de nieuwe cijfers.

Er is inderdaad die historische achterstand binnen Welzijn. Op dit moment halen we binnen Welzijn slechts 2,24 procent, en dat is toch echt een heel groot werkpunt. Ik verwacht dat jullie daar niet gewoon een tandje, maar een serieuze tand bij zullen steken. Ik reken daarvoor op u. Ik ben uiteraard wel blij dat u plannen hebt gemaakt om rond de tafel te gaan zitten met uw collega's om een groeipad af te spreken. Ik denk dat dat absoluut moet gebeuren, maar ik wil u toch oproepen om het beleid goed af te stemmen op de noden van Brussel. Ik ben heel blij dat u zelf begon met te stellen dat de situatie in Brussel anders is op het vlak van Welzijn en dat er inderdaad een overaanbod aan rusthuisbedden is. Als je naar de sector binnen het Brusselse welzijnsveld luistert, dan geven zij zelf ook heel duidelijk aan dat er gekeken moet worden naar een financiering op maat van Brussel, met bijvoorbeeld meer aandacht voor de lokale dienstencentra en thuiszorg. Ik denk dat de omslag gemaakt moet worden van residentiële zorg naar veel meer thuiszorg.

Voor alle domeinen geldt dat we er als Nederlandstalige Brusselaars, als Vlamingen in Brussel, alleen maar wel bij varen als de Vlaamse Gemeenschap sterk staat in Brussel. Dat betekent wat mij betreft dat wij met een open geest de deuren wagenwijd openzetten voor alle Brusselaars die het Nederlands een warm hart toedragen – ik zal dat blijven herhalen. Dat is inderdaad de uitdaging. Ook kinderen of volwassen met een andere thuistaal moeten zoveel mogelijk kunnen deelnemen aan het Nederlands-talig aanbod, zodat zij perfect meertalig worden. Dat is een troef voor Brussel.

Een tweede punt, heel kort nog: ik denk inderdaad dat het werk van de GACB een heel goede aanzet is om te komen tot goede afspraken en een goede afstemming

tussen de VGC en de Vlaamse Gemeenschap, als partners. De VGC moet zelf over haar dotatie kunnen beslissen, maar wij geloven ook heel sterk in die geest van samenwerking. Het zou een goede zaak zijn om in onderling overleg, als partners, tot gemeenschappelijke doelstellingen te komen, maar dat is nu een zaak voor de politiek. De administratie heeft het voorbereidend werk geleverd; de politiek moet daarover nu rond de tafel gaan zitten. Hetzelfde geldt natuurlijk voor dat duidelijk financieringskader. Ik denk dat we in dat opzicht allemaal op een Brusseldecreeet zitten te wachten, dat een duidelijk kader moet bieden voor de financiële afspraken tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. U hebt tijdens de bespreking van de beleidsnota gezegd dat u van plan bent de gesprekken daarover op te starten en dat vind ik een goede zaak, maar ik vroeg mij af of u ons al iets meer kunt vertellen over de timing dan wel of er al een eerste contact geweest is met de VGC.

Het is ook een van de opdrachten van de GACB om de Brusseltoets te screenen. U geeft in uw beleidsnota aan dat u gaat nakijken of die altijd even optimaal wordt toegepast en eventueel hervormd moet worden. Ook daaromtrent vraag ik mij af of er een timing is opgesteld, of er een tijds kader bestaat en of u de gesprekken daaromtrent al opgestart bent met de VGC.

Minister Benjamin Dalle: Er zijn al heel wat contacten geweest met de VGC, zowel bilateraal als met het VGC-college. De vraag rond de begroting is een belangrijke. Ik heb gisteren akte genomen van wat in het Brussels Parlement wordt besproken rond de VGC-begroting. Ik denk dat daar nog een aantal zaken nader te bekijken zijn. Naast die begroting voor 2020 moeten we ook verder bekijken hoe we omgaan met het budget van de VGC. Dat past natuurlijk ook in die globale herziening van het bestuurlijk toezicht op de VGC. We hebben daar al contacten over gehad. We hebben daar al een eerste bespreking aan gewijd, nog niet in detail, maar we gaan daar de komende maanden zeker verder aan werken, om te kijken hoe we dat concreet aanpakken.

Ik wil nog één bredere bedenking maken. Ik heb twee weken geleden, naar aanleiding van de discussie over de beleidsnota, al gezegd dat ik het bijzonder positief vind dat er in deze commissie algemeen, over partijgrenzen heen, een consensus bestaat dat de Vlaamse Gemeenschap zeer expansief haar bevoegdheden moet blijven uitoefenen in Brussel. Ik heb gemerkt dat dat bij alle partijen de vraag is, om de bestaande bevoegdheden, niet alleen Cultuur en Onderwijs, maar bijvoorbeeld ook Welzijn, Inburgering en Sport, uitvoerig uit te oefenen en de middelen te besteden, uiteraard met goede afspraken met de VGC over hoe dat besteed wordt en dergelijke meer.

Er was een tijd dat dat anders was. Ik herinner mij een debat van enkele jaren geleden, waar mevrouw Zakia Khattabi, toen nog covoorzitster van Ecolo, de stelling 'Bruxelles aux Bruxellois' had gelanceerd. Op zich vind ik dat een goede uitspraak. Brussel is voor de Brusselaars, en uiteraard ook voor de bezoekers en de pendelaars. Maar haar stelling was dat de twee gemeenschappen eigenlijk niets meer te zoeken hebben in Brussel en dat Brussel volledig moet worden bestuurd vanuit het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, eventueel vanuit de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. Ik heb toen gemerkt dat er zelfs een aantal Vlaamse partijen waren die eigenlijk in die richting gingen, tot zelfs de vraag om bijvoorbeeld de welzijnsbevoegdheid louter vanuit Brussel te laten beheren. Ik ben bijzonder verheugd dat dat vandaag niet meer het geval is en dat alle partijen aanwezig in deze commissie zeggen dat het een goede zaak is dat dat vanuit Vlaanderen wordt beheerd.

Vandaag is het hier niet aan de orde, en die discussie zal ook niet in deze commissie gevoerd worden, maar mochten er in de toekomst nog andere discussies zijn over bijkomende bevoegdheden inzake persoonsgebonden aangelegenheden, dan ga ik ervan uit dat alle partijen aanwezig in deze commissie ook dat standpunt zullen

huldigen dat we vanuit de Vlaamse Gemeenschap ook ten aanzien van Nederlands-talige instellingen die bevoegdheden wensen uit te voeren.

Karl Vanlouwe (N-VA): Minister, ik sluit mij volledig aan bij uw laatste tussenkomst: een sterke Vlaamse Gemeenschap, en heel expansief zijn in Brussel. Wat mij betreft, mag dat nog meer zijn, maar het Vlaamse regeerakkoord en uw beleidsnota tonen aan, ook gesteund door mijn partij, dat wij daarop willen inzetten.

Wat mij wel een beetje verwondert, in uw tussenkomst, maar ook in de tussenkomst van mevrouw Goeman, is dat u het normaal vindt om 'Bruxelles aux Bruxellois' te zeggen. *(Opmerkingen van minister Benjamin Dalle)*

Zo hebt u het niet gezegd. U hebt mevrouw Khattabi geciteerd. En u had daar begrip voor. Ik geloof dat u het zo gezegd hebt.

Minister Benjamin Dalle: Ik bedoel: het is een goede zaak dat de inwoners van Brussel zeggenschap hebben over hun eigen stad. Maar dat er ook inspraak moet zijn vanuit de andere overheden die relevant zijn, is evident. Geen misverstand daarover.

Karl Vanlouwe (N-VA): Daar sluit ik mij uiteraard absoluut bij aan. Ik ben ook een Brusselaar.

Ik was wel een beetje verbaasd, een tweetal weken geleden, toen in de samenwerkingscommissie die ik echt wel geslaagd vond, uw collega Els Rochette het had over de echte Brusselaars. Ik vroeg me af wie de echt Brusselaars zijn. Ben ik een echte Brusselaar? *(Opmerkingen van Hannelore Goeman)*

Dat deed me eigenlijk denken aan een debat waar ik ooit aan deelnam met Olivier Maingain die zei: "Et maintenant les vrais bruxellois". Voor hem was een Nederlandstalige die in Brussel woont geen echte Brusselaar maar een inwijkeling. Bruno De Lille had het soms over expats die naar Brussel komen. *(Opmerkingen van Hannelore Goeman)*

U hebt daarnet gesproken over echte Brusselaars zonder daar een echte definitie van te geven, en ik vind dat een heel gevaarlijke discussie. Stel dat men het in Vlaanderen zou hebben over de echte Vlamingen, dan zou het kot te klein zijn. *(Opmerkingen van Hannelore Goeman)*

Wat de nabijheidsvoorzieningen betreft, was er een verschillende interpretatie tussen de VGC-administratie en de administratie van de Vlaamse Gemeenschap maar u zei letterlijk: "Instellingen voor de Brusselaars alleen". *(Opmerkingen van Hannelore Goeman)*

U had het dus over instellingen voor de Brusselaars alleen, terwijl, wat mij betreft, die instellingen moeten openstaan voor Vlamingen die eventueel in de rand wonen maar naar Brussel komen, voor Brusselse Vlamingen, voor nieuwkomers die zich betrokken voelen bij de Vlaamse Gemeenschap, dit sluit toch een beetje aan bij dat Brusselse identiteitsgevoel, het opsluiten op een eiland.

Ik sluit me aan bij de minister wanneer hij zegt dat de Vlaamse Gemeenschap hier sterk aanwezig moet zijn, alsook de Franse Gemeenschap en dat tussen beide gemeenschappen op verschillende domeinen afspraken moeten worden gemaakt, elk binnen haar bevoegdheid.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Annabel Tavernier aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over het tekort aan Nederlandstalige scholen in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest – 528 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Karl Vanlouwe

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Het voorzien van voldoende capaciteit in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel is en blijft een grote uitdaging die genoeg aandacht en inspanningen vereist. Door middel van accurate capaciteitsmonitoring houdt Vlaanderen de vinger aan de pols. Recent nog kondigde minister Weyts aan dat de Vlaamse Regering tegen 2022 4,5 miljoen euro zal investeren in extra schoolplaatsen in Brussel. Het is dan ook zeer jammer wanneer Brusselse gemeentebesturen, in tijden van capaciteitstekorten, weigeren om de noodzaak inzake capaciteit in het Nederlandstalig onderwijs te erkennen.

Dit is wat bijvoorbeeld momenteel gebeurt in Sint-Agatha-Berchem. Amper een jaar geleden opende daar een nieuwe lagere school, De Knapzak, om meer plaatsen in het Nederlandstalig onderwijs te creëren. Dit gebeurt voorlopig in containerklassen tot de gemeente een grond zou aanschaffen voor de bouw van de nieuwe school. Maar nu veegt het gemeentebestuur het project van tafel wegens een tekort aan financiële middelen, met alle gevolgen van dien. De leerlingen moeten de rest van hun lagere schoolcarrière in de containerklassen doorbrengen. Bovendien kan er nog maar een extra eerste leerjaar starten. In juni 2027, wanneer de laatste lichting uitzwaait, gaat de school definitief dicht.

De vraag naar plaatsen in het Nederlandstalig lager onderwijs in Brussel is zeer groot, zowel van Frans- als van Nederlandstaligen. De opening van deze nieuwe Nederlandstalige lagere school in Sint-Agatha-Berchem was dan ook zeer welkom. Het gemeentebestuur bericht dat het alles heeft gedaan om de sluiting af te weren, maar dat het te krap bij kas zit. Toch zijn er tegelijkertijd berichten dat er recent wel een perceel is aangekocht voor een toekomstige Franstalige secundaire school, waar weliswaar nog geen concrete plannen voor zijn.

Op welke manier zult u, samen met de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) als partner, met het gemeentelijke niveau in Brussel in dialoog treden en samenwerken om tegen het einde van de regeerperiode een groter Nederlandstalig schoolaanbod te verwezenlijken?

Hoe zult u via het instrumentarium van het Brusselbeleid maatregelen nemen die de capaciteit en de werking van het Nederlandstalig onderwijs in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ten goede komen?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Collega Tavernier, net als u betreur ik de intentie van de burgemeester van Sint-Agatha-Berchem om de uitbreiding van de gemeentelijke basisschool (GBS) De Knapzak met een tweede leerlijn te stoppen. Ik begrijp dat de gemeenteraad die intentie in januari nog zal bespreken. Daar moet zeker nog een discussie aan worden gewijd, maar ik deel absoluut uw zorg en verontwaardiging.

Mijn hart gaat uiteraard uit naar het Nederlandstalige onderwijs in Brussel, maar het zijn uiteraard de bevoegde ministers die de 'lead' hebben op het vlak van de capaciteitsuitbreiding. Mijn collega Ben Weyts – hier daarnet nog aanwezig – en collegelid van de VGC Sven Gatz zijn natuurlijk bevoegd om een groter Nederlandstalig schoolaanbod in onze hoofdstad te verwezenlijken. Ze zijn daar trouwens

ook volop mee bezig. Onder minister Crevits zijn de investeringen in schoolinfrastructuur voor Brussel verdrievoudigd en collega Weyts heeft bevestigd dat ook hij daar extra middelen in zal investeren. Ik denk dat dat dus een belangrijke zaak is.

Ik heb in mijn beleidsnota aangekondigd dat ik de dialoog en samenwerking met het lokale niveau in Brussel verder wens te versterken en dat ik daartoe een overlegplatform met de VGC en de lokale Vlaamse mandatarissen zal organiseren. De onderwijsproblematiek zal daar zeker aan bod komen. Dit type kwesties kan daar zeker ook geagendeerd worden.

Naast het globale onderwijsbeleid en de belangrijke voornemens om de capaciteit van het Nederlandstalig aanbod te versterken, heb ik binnen mijn eigen beleidsdomein ook een aantal gerichte en flankerende maatregelen genomen. Ik noem er een aantal. Ik verwijs naar de middelen die ik volgend jaar zal investeren in het Brede Schoolnetwerk. Er is ook de organisatie Studio Globo, die ik vandaag nominatief subsidieer. Die organisatie biedt de Nederlandstalige basisscholen, scholen en lerarenopleidingen uit Brussel en Vlaanderen inleefateliers aan.

Ook in de subsidielijlijn 'Projecten voor Brussel' ondersteun ik initiatieven die de werking van het Nederlandstalig onderwijs ten goede komen. Ik verwijs hier bijvoorbeeld naar het Nederlandstalige educatieve project in Cinema Palace, waarvan dit jaar al meer dan tweeduizend leerlingen uit het Nederlandstalig onderwijs deelnamen. Dat zijn toch een aantal bijkomende zaken.

Een belangrijk voornemen in het Vlaamse regeerakkoord en het VGC-bestuursakkoord – we hebben het daar al over gehad – is het streven naar uitwisseling tussen taal- en andere leerkrachten tussen de beide onderwijsnetten in Brussel. Daar zullen we verder werk van maken, ook in overleg met collega Weyts en collega Gatz.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord.

Ik ben blij dat u overleg plant met lokale mandatarissen. U hebt ook zelf aangehaald dat minister Weyts en minister Gatz inspanningen leveren. Mijn collega in het Brusselse Hoofdstedelijke Parlement, Gilles Verstraeten, heeft collegelid Gatz vorige week ondervraagd in de Raad van de VGC, maar uiteraard kunnen minister Gatz en minister Weyts deze problematiek niet alleen oplossen. Het is ook een verantwoordelijkheid van de gemeenten zelf: zij moeten terreinen en een deel van de financiering voorzien. Wat betreft het overleg met de lokale mandatarissen: uw partijgenote, mevrouw Vanden Bremt, is daar bevoegd voor het onderwijs. Zij is daar dus een belangrijk aanspreekpunt.

Ik kijk ook naar mijn collega Goeman. We onderstrepen allemaal het belang van capaciteit in het Nederlandstalige onderwijs, maar als ik mij niet vergis, zit sp.a daar ook in het gemeentebestuur, net als Groen. Ik denk dus dat we hier allemaal een belangrijke taak hebben om deze problematiek daar aan te kaarten, want het is toch heel jammer dat het gemeentebestuur van Sint-Agatha-Berchem de noodzaak van capaciteitsuitbreiding in het Nederlandstalige onderwijs in Brussel niet erkent. De problematiek is nochtans zeer prangend. Dit schooljaar vonden welgeteld 1289 Brusselse ketjes geen plaats in het Nederlandstalige kleuter- of lager onderwijs. Dat blijkt uit cijfers die ik recent verkreeg via een schriftelijke vraag aan minister Weyts.

Voor de betrokkenen komt de sluiting bovendien zeer hard aan. Ouders, kinderen, leerkrachten en de directie voelen zich in snelheid gepakt en blijven nu met onzekerheid achter. Er was aan de ouders continuïteit beloofd voor hun kinderen na de kleuterklas, met een lagere school tot en met het zesde leerjaar. De ouders moeten nu op zoek naar alternatieven. En voor de leerkrachten zullen er jobs verdwijnen.

Het gemeentebestuur verschuilt zich achter het argument van financiële krapte, maar tegelijkertijd zijn er berichten dat het gemeentebestuur recent wel een perceel heeft aangekocht voor een toekomstige Franstalige secundaire school, waar dus nog geen concrete plannen voor zijn, zoals aangehaald. Dat vind ik persoonlijk toch een bedenkelijke tegenstelling.

Ik kan moeilijk begrijpen hoe er in het dossier van De Knapzak geen enkele andere oplossing mogelijk is dan de basisschool op te doeken. De hele situatieschets doet mij veeleer vermoeden dat het een kwestie van politieke onwil is, en niet van financiële problemen.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, bedankt voor de antwoorden. Ik denk dat we het er eerst en vooral over eens zijn dat er inderdaad nog altijd een capaciteitsnood is in Brussel en dat we absoluut moeten blijven investeren in het uitbreiden van het Nederlandstalige onderwijs in onze stad, zeker in bepaalde wijken, want daar is er echt nog altijd een groot tekort. De cijfers zijn er. Er zijn inderdaad nog altijd ouders die geen plaats vinden in het Nederlandstalige onderwijs. We moeten ernaar streven om zo veel mogelijk ouders die dat willen, de kans te geven om hun kind in te schrijven in een Nederlandstalige school.

Ik wil ook even reageren op de ondertoon van de vraag. Als ik mevrouw Tavernier bezig hoor, kan ik mij niet van de indruk ontdoen dat ergens het idee wordt gewekt dat er op gemeentelijk vlak geen enkele inspanning wordt geleverd om Nederlandstalig onderwijs in te richten. Dat klopt gewoon niet. Ik heb de lijst eens gemaakt. In de Stad Brussel zijn er tien Nederlandstalige lagere scholen. Daar zitten wij al lang mee in de meerderheid. In Schaarbeek zijn er op dit moment twee Nederlandstalige gemeentelijke lagere scholen. Ere wie ere toekomt. Het is goed dat die er gekomen zijn. In Anderlecht zijn er zeven Nederlandstalige gemeentelijke basisscholen. In Sint-Jans-Molenbeek, waar wij ook mee aan de macht zijn, zijn er vijf Nederlandstalige gemeentelijke basisscholen, in Jette drie, en in Vorst, ook met ons, twee. In Sint-Joost is er één, in Sint-Lambrechts-Woluwe ook één.

En dan zijn er inderdaad een aantal gemeenten waar er geen zijn. Dat zijn, niet echt verwonderlijk, de Oudergems, Watermaal-Bosvoordes en Ukkels van deze wereld. Ook in Etterbeek is er geen, net als in Sint-Gillis en Elsene. Dat geef ik grif toe. Maar in Elsene staat nu in het meerderheidsakkoord dat er een Nederlandstalige gemeentelijke basisschool zal komen. Ik wens de groene schepen daar alle succes mee. Wij gaan daar zeker mee aan de kar trekken.

En als het dan heel specifiek over Sint-Agatha-Berchem gaat, vind ik inderdaad dat dat dossier mismeeesterd is. Ik vind het inderdaad een zeer spijtige zaak dat die school nu dicht zou gaan. En ik vind het ook een beetje ongepast als ik nu de reacties daarover in de media lees. Want ik kan alleen maar tot de vaststelling komen dat de voormalige Nederlandstalige schepen van CD&V er niet in is geslaagd om daarrond een deal te bereiken. Ondertussen is die overgestapt naar Open Vld en is ze vanuit Open Vld kritiek aan het leveren op het feit dat het een schande is dat er geen akkoord is gekomen. *(Opmerkingen)*

Jawel, Maude Van Gyseghem. Laten we een kat een kat noemen. In dezen moet iedereen zijn verantwoordelijkheid erkennen.

Er gebeuren dus al inspanningen om ook op gemeentelijk vlak Nederlandstalig onderwijs in te richten. Het kan nog altijd beter. Er staan ook een aantal plannen op stapel. Maar het is belangrijk dat alle betrokken partijen de handen in elkaar slaan. De VGC moet inderdaad betrokken zijn, de Vlaamse Gemeenschap moet haar verantwoordelijkheid nemen. Dat zijn allemaal partners.

Minister, ik heb er alle begrip voor dat u mij nu misschien niet heel concreet kunt antwoorden. Maar weet u welke budgetten er voor volgend jaar heel specifiek zijn gepland voor de capaciteitsuitbreiding op gemeentelijk vlak in Brussel, voor het Nederlandstalig onderwijs? Ik weet dat de VGC in ieder geval alweer een groot bedrag heeft vastgelegd.

Ik ben het verder met u eens: het is zeer goed dat er een uitwisseling van leerkrachten op het programma staat. Minister Weyts heeft ook al gezegd dat hij daarvan werk wil maken. We kunnen daar alleen maar wel bij varen.

Ik heb daarbij een algemene bedenking: het is natuurlijk zeer goed dat er wordt geïnvesteerd in bakstenen, maar we moeten er ook wel voor zorgen dat we leerkrachten vinden om die scholen te vullen. Daar ligt minstens een even grote uitdaging. Dat moeten we dus ook steeds meenemen in ons debat over verdere capaciteitsuitbreiding.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Ik ben blij dat iedereen erkent dat het problematisch is dat De Knapzak zal sluiten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Axel Ronse aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over inbreuken op het dierenwelzijn bij proefdieren – 220 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Karl Vanlouwe

De voorzitter: Mijnheer Ronse, als ik het goed voorheb, hebt u gevraagd om een filmpje te mogen tonen.

Axel Ronse (N-VA): Dat klopt, voorzitter.

Eerst en vooral wil ik u bedanken om die vraag vandaag te willen agenderen. Ik heb ze al eens laten uitstellen. Het is ook al een tijdje geleden dat dit in het nieuws is gekomen. Papier is soms gewillig om te lezen, maar zonder beelden weten we niet altijd waarover we precies spreken. Daarom heb ik gevraagd of het praktisch mogelijk is om een filmpje te tonen.

De voorzitter: Mijnheer Ronse, ik moet eerst vragen of de commissieleden hiermee akkoord gaan.

Axel Ronse (N-VA): Het zijn wel schokkende beelden.

De voorzitter: Geen probleem? (*Instemming*)

Axel Ronse (N-VA): Dit zijn dus de beelden die aanleiding gaven tot mijn vraag. (*Er wordt een videofragment afgespeeld*)

De voorzitter: Er was wel een technisch probleem met het geluid, maar ik neem aan dat de beelden voldoende duidelijk waren om uw vraag te stellen.

De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Dat is geen probleem.

Ik denk dat ik voor alle aanwezigen spreek als ik zeg dat de beelden bijzonder schokkend zijn. Ik even getwijfeld over mijn vraag om ze hier te vertonen, maar

ik denk dat ze in het Vlaams Parlement getoond moeten kunnen worden om de ernst van de situatie duidelijk te stellen. Het gaat om beelden die gefilmd zijn in een Duits laboratorium, waar de giftige effecten van allerlei farmaceutische middelen getest worden op honden, katten, apen en konijnen.

In onze media stond te lezen dat een aantal Belgische of Vlaamse bedrijven, waaronder Ablynx, een spin-off van de Vrije Universiteit Brussel (VUB), en argenx, een Gents biotechbedrijf, daar mogelijk ook proeven hebben laten uitvoeren. Die bedrijven gaven aan dat ze dat niet zeker wisten en dat ze dat moesten nagaan – noem maar op –, maar gelet op de beelden die u gezien hebt, die toch zwaar indruisen tegen de Europese regelgeving, en gelet ook op de pioniersrol die u, minister, gespeeld hebt in de vorige legislatuur en die u ook in deze legislatuur zult spelen om alternatieven op dierproeven te stimuleren en daar op Vlaams niveau een voorloper in te zijn, vond ik het toch bijzonder nuttig om dit hier in de commissie te bespreken.

Kunt u al dan niet initiatieven nemen om Vlaamse bedrijven ook de regelgeving te laten naleven, wanneer ze proeven uitbesteden aan het buitenland?

Bestaat er een registratiesysteem voor proeven van Vlaamse bedrijven in het buitenland, zodat we te weten kunnen komen wat daar wordt uitgespookt?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Het is zo dat alle onderzoekers binnen de Europese Unie onderhevig zijn aan een Europese richtlijn met betrekking tot huisvesting en verzorging van proefdieren. Wanneer dierenproeven onvermijdbaar zijn, moet ervoor gezorgd worden dat elke vorm van pijn, lijden, angst en blijvende schade bij de dieren maximaal vermeden of tot een minimum beperkt wordt. Het is natuurlijk schokkend dat er zelfs in een land als Duitsland andere praktijken op worden nagehouden. Ik heb wel begrepen dat de Duitse autoriteiten een onderzoek hebben ingesteld.

Anderzijds vraagt u of wij kunnen optreden tegen Vlaamse bedrijven, als zij hun dierenproeven in het buitenland houden. Het is dezelfde strenge Europese regelgeving die van toepassing is, maar kunnen wij optreden tegen die Vlaamse bedrijven die in het buitenland dierenproeven zouden organiseren en dan de regelgeving niet naleven? Neen, wij kunnen daar niet tegen optreden. Dat is eenvoudigweg de situatie. We hebben daarvoor geen instrumenten. Wat we wel maximaal proberen te doen, is op Europees vlak een voortrekkersrol spelen inzake dierenwelzijn, ook inzake dierenproeven, al erken en benadruk ik altijd dat dierenproeven tot onze zeer grote spijt vooralsnog een noodzakelijk kwaad blijven, vooral in de ontwikkeling van medicijnen.

We hebben ter zake ook een Europees systeem op poten gezet, dat ondertussen gevolgd wordt door Nederland. We zijn daar vanuit Vlaanderen mee gestart. Er is nu samenwerking met Nederland en ook het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is mee toegetreden. We hebben een 'tracessysteem' opgezet, waarbij we dierenproeven maximaal proberen te vermijden door onderzoekers een dataplatform te bieden, waartoe zij zich altijd kunnen wenden vooraleer ze ook maar zouden denken aan de organisatie van dierenproeven. Die databank bevat gegevens, om ervoor te zorgen dat men als onderzoeker eerst kan zien of hetgeen men wil onderzoeken, niet al onderzocht is en waar die informatie dan te vinden is, en als het nog niet onderzocht is, of men het kan onderzoeken met een alternatieve onderzoeksmethode in de plaats van met dierenproeven. Dat vindt dus navolging. We hebben dat ook gefinancierd. De ambitie is om dat te verheffen tot een Europees niveau. De Europese Commissie toont ter zake wel belangstelling. Dat is dus vooral de weg die we proberen te bewandelen.

We concentreren ons in de eerste plaats op de Vlaamse laboratoria, waarmee ik ook opnieuw aan tafel schuif. Er is een eenzijdige communicatie geweest van die instellingen die zich bezighouden met dierenproeven, waarin men een grotere transparantie en een betere communicatie heeft aangekondigd. Dat is voor mij een stapsteen om aan tafel te schuiven. Want dat is natuurlijk een eenzijdig engagement. Ik wil wel eens kijken hoe we tot een wederzijds engagement kunnen komen in de verdere afbouw van die dierenproeven, opnieuw in de volle wetenschap dat dit een noodzakelijk kwaad zal blijven.

Ondertussen hebben we een systeem met meerdere verantwoordelijkheden opgesteld, dat ervoor moet zorgen dat er geen onnodige proeven gebeuren en dat het dierenwelzijn gerespecteerd wordt. Er zijn dierenwelzijnscellen die intern opvolgen wat er met die dieren gebeurt en die advies geven over huisvesting en verzorging van de dieren. We hebben ethische commissies die instaan voor de evaluatie van de onderzoeksvoorstellen. Dat is een bijkomende 'safeguard'. Die ethische commissies moeten altijd nog hun fiat geven, vooraleer men overgaat tot de organisatie van dierenproeven. Ik kan uitweiden over de aangewezen deskundigen die elk trimester elk lab controleren. We hebben de inspecteurs van de Vlaamse dienst Dierenwelzijn, die sinds de vorige regeerperiode jaarlijks minstens een derde van de laboratoria inspecteren. Daar zitten we dus ook al vrij hoog. Maar dat wil niet zeggen dat we niet verder moeten gaan met ten eerste het versterken van het controlemechanisme en ten tweede, en vooral, met de verdere afbouw van dierenproeven. En in derde instantie moeten we misschien ook eens bekijken om welke diersoorten het gaat. We spreken binnen de dieren ook over ordes. We moeten eens bekijken dat we in eerste instantie bij de dieren van een zogenaamde hogere orde naar een vermindering gaan.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Bedankt, minister. Sinds Vlaanderen bevoegd is voor het dierenwelzijn, is er hier in Vlaanderen al immens veel gebeurd op het vlak van dierenwelzijn en in het bijzonder op het vlak van dierenproeven. De inspecties zijn verhoogd, er is een zeer goede en open communicatie. Die communicatie is niet revolutionair, maar pragmatisch. Dierproeven zijn inderdaad nodig. Die zijn altijd een noodzakelijk kwaad, daar kunnen we niet omheen. Wat we op de beelden gezien hebben, daar kunnen we wel omheen. Dat is niet nodig, dat onnodig folteren en lijden.

In die zin is het ook goed dat u dat platform met al die alternatieven en die database hebt opgestart. Ik wil u dan ook vragen om op Europees vlak die voortrekkersrol te blijven spelen. Het is het goed dat u aankaart dat Vlaamse bedrijven binnen de eigen democratische Europese Unie, bijvoorbeeld in Duitsland, proeven laten doen. Wat de Vlaamse regio niet kan, is op Europees niveau een deal sluiten en een wetgeving maken die dat soort martelpraktijken verbiedt.

Dat platform, die database is er nu, en daar zijn behoorlijk wat middelen in geïnvesteerd. Hebt u er zicht op of dat een impact heeft gehad? Geven onderzoekers aan dat het aantal proeven op dieren daardoor effectief is verminderd en dat men sneller naar alternatieven grijpt? Welke impact heeft dat op ons onderzoekslandschap? Als daar goede zaken uitkomen, kan dat ons op weg helpen om mensen verder te overtuigen.

U zei ook dat een derde van de laboratoria wordt gecontroleerd. Hebt u er een zicht op hoeveel inbreuken daarbij worden vastgesteld? Is er een stijging of daling?

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik heb hier een beetje zitten googelen op Duitse nieuwssites en ik zie in het tijdschrift Brigitte, voor wat het waard is, dat

het laboratorium dat hier in beeld is gekomen, eind februari 2020 zal worden gesloten. In Duitsland is er natuurlijk nog veel meer commotie geweest over deze zaken die uiteraard niet door de beugel kunnen. Ik hoop dat die berichtgeving klopt, wat echter niet betekent deze problematiek de wereld uit is. We moeten hier verder de vinger aan de pols houden want er is wellicht nog veel dat we niet weten.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik heb geen cijfers bij de hand over de evolutie van het aantal dierenproeven en de vaststellingen in de laboratoria. Een derde wordt gecontroleerd maar ik durf niet te zeggen hoeveel inbreuken daarbij worden vastgesteld.

Wat het aantal dierenproeven betreft, speelt de controle natuurlijk een rol maar er is een factor die nog belangrijker is, namelijk bepaalde doorbraken in het wetenschappelijk onderzoek die een veel grotere impact zullen hebben op de evolutie van het aantal dierenproeven dat plaatsvindt. We zien ook dat er een heel grote verschuiving is inzake de dieren zelf. In Vlaanderen worden voor meer dan de helft van het aantal dierenproeven nog altijd muizen gebruikt. Ik zal u de cijfers schriftelijk bezorgen.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Sofie Joosen aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het handhavingsbeleid voor het houden van hybride katten – 529 (2019-2020)

Voorzitter: de heer Karl Vanlouwe

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): De discussie over de impact van de kat op ons ecosysteem laaide recent weer op. De nood tot permanente ophokplicht werd echter gerelativeerd door biologen, en gelukkig maar. Maar het is toch in dit licht dat ik mijn bezorgdheid over de kruising met wilde kattenrassen onder de aandacht wil brengen. Aan de jachtkwaliteiten van de wilde neefjes van onze huiskat twijfelt immers niemand.

Zo wordt de serval beschouwd als de efficiëntste roofkat, met een slaagpercentage van ruim 70 procent, bijna grote onderscheiding dus. Deze katachtige leeft gelukkig voor onze vogels uitsluitend in Afrika, maar de genen zijn wel al overgestoken.

De savannah, een kruising tussen onze gewone huiskat en de serval, is behoorlijk populair. Dit prachtige dier brengt ongeveer 8000 euro op, met een levendige handel en kweek tot gevolg. Dat is voor de katten zelf doorgaans geen goede zaak. Net als hun wilde ouder is de savannah een actieve en assertieve kat die veel ruimte nodig heeft, niet meteen geschikt voor op de schoot dus. Logischerwijs hebben de dieren een hoog weggeloopt risico. En dan wordt het natuurlijk riskant: tussen een lokale zwervkater en een savannah-vrouwtje is een productieve match mogelijk.

Sinds de invoering van de positieflijst in 2009 is het houden van dit dier, net als andere hybride kattensoorten, zoals de bengaal, vergunningsplichtig. In tien jaar werden echter exact nul vergunningen uitgereikt. Nochtans gaf de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn in 2017 nog zeer duidelijk aan dat veel hybriden bij ons worden gehouden en ontdekte hij zelfs een drietal lokale kwekers. Ook vandaag volstaat even grasduinen op sociale media om fiere Vlaamse savannahbezitters én -

verkopers tegen te komen. Onder andere op Instagram zijn het zeer populaire diertjes.

Behoudens vergissing is er echter pas dit jaar echt begonnen met handhaven. Er zijn twee processen-verbaal opgesteld door de dienst Dierenwelzijn, zoals u mij signaleerde in het antwoord op een schriftelijke vraag. U gaf eerder ook al aan dat de eigenaars van hybride katten die vergunningsplicht duidelijk niet kenden.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest voerde in april een totaalverbod in op die hybride katten. Huidige exemplaren mochten bij de eigenaar blijven, mits verplichte sterilisatie. Ik hoed me er toch voor om dit te dramatiseren of drastische maatregelen te eisen. Maar ik denk dat een aantal signalen toch bewijzen dat er nood is aan een duidelijk kader of toch tenminste aan een duidelijk gekend kader.

Minister, hoe schat u de huidige proliferatie van hybride katten in Vlaanderen momenteel in? Zijn er nog kwekers actief? In hoeverre meent u dat eventuele eigenaars voldoende op de hoogte zijn van dit verbod?

Ontvingen uw diensten sinds de invoering van de positieflijst effectief ook vragen voor het houden van hybride katten? Is er een context denkbaar waarin dit kan worden toegelaten?

Meent u dat het huidige handhavingsbeleid toereikend is? Wordt bij vaststelling ook sterilisatie verplicht? Acht u het aangewezen om hier actiever te controleren of actiever te sensibiliseren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik zal eerst de voorgeschiedenis schetsen. In 2009 kwam inderdaad de positieflijst tot stand. Voordien mocht je alle soorten zoogdieren houden. 'Vrijheid blijheid', gold toen. In de periode van het opstellen van de positieflijst, 2009 en de jaren voordien, was er geen sprake van de problematiek van hybride katten, laat staan dat het gesignaleerd werd als een probleem. Dat is pas later gekomen.

Er zijn verschillende soorten hybride katten, bijvoorbeeld de bengaalse en anderzijds de savannah. Die waren niet opgenomen in de positieflijst en dus verboden. Vervolgens is er wel wat aandacht gekomen voor die specifieke groepen. Dan heeft de Raad voor Dierenwelzijn zich ter zake ook uitgesproken en gesteld dat de opname in de positieflijst van de bengaal mogelijk is vanaf de vijfde generatie. Men heeft namelijk vastgesteld dat er, na verschillende generaties, een domesticatie heeft plaatsgevonden, met als gevolg dat je die wel zou kunnen toelaten. Het zijn absoluut geen wilde dieren meer en ze zouden dus wel kunnen worden toegelaten. Maar dat geldt dus enkel voor die groep en dus niet voor de groep van de savannah-katten.

Ik heb dat advies gevolgd, want je kunt moeilijk de Raad voor Dierenwelzijn enkel gebruiken als het je goed uitkomt en op andere vlakken geen rekening houden met zijn advies. Het lijkt mij een wel uitgebalanceerd advies dat vanaf F5, de vijfde generatie, een toestemming mogelijk is. Zo zijn die ook op die positieflijst beland. Maar dat is niet gebeurd zonder discussie. U moet weten: ik heb ook een positieflijst voor reptielen vastgelegd, met een driehonderdtal reptielen. Ik bespaar u alle discussies die hebben plaatsgevonden bij elke soort die werd opgenomen in de positieflijst. Want bij elke soort waren er nog veel meer die niet werden opgenomen in de positieflijst. Er waren altijd grote discussies, onder andere met groepen van hobbykwekers die zich ook mengen in het debat.

De inspecteurs van de dienst Dierenwelzijn hebben in het heden of in het verleden geen grote problemen gesignaleerd inzake dierenwelzijn bij hybride katten. Van de

katten die werden geregistreerd in de databank is minder dan 1 procent hybride. Er is dus geen sprake van een grote uitbreiding van die groep van hybride katten.

Er zijn wel nog kwekers actief. Er is namelijk een onderscheid tussen particulieren en kwekers op dat vlak. De positieflijst geldt enkel voor particulieren. Er zijn nog kwekers actief. In de buurlanden, bijvoorbeeld Nederland en Duitsland, is er namelijk geen verbod. Dus die worden ook vanzelfsprekend gecontroleerd. Ze zijn goed op de hoogte van de regelgeving, veel beter denk ik dan de particulieren.

Elke erkenningsaanvraag wordt individueel beoordeeld op basis van de criteria die in het besluit zijn opgenomen. Er zijn echter geen erkenningen voor hybride katten afgeleverd. Als iemand hybride katten houdt zonder dat men over een erkenning beschikt, dan volgen wij de geëigende procedure, dat wil zeggen dat die dieren moeten worden afgestaan. Weigert men dat te doen, dan gaan wij over tot de formele inbeslagname. Het risico dat er na een inbeslagname met de dieren gekweekt wordt, is toch wel minimaal. Het is dus ook niet zo dat die dan per definitie worden gesteriliseerd.

De voorzitter: Mevrouw Joosen heeft het woord.

Sofie Joosen (N-VA): Ik vind het uiteraard positief om te vernemen dat er zich in de praktijk weinig problemen stellen en dat er dan blijkbaar ook weinig verloren dieren zijn. U geeft ook aan dat de kwekers de regelgeving kennen. Zij mogen natuurlijk wel hybride katten houden, anders dan particulieren. Ik hoop wel dat we ons hier niet aan het verkijken zijn op de databank. U zegt dat van de databank 1 procent of iets minder dan 1 procent geregistreerde hybride katten zijn. Er is echter nooit een vergunning uitgereikt. Het zou kunnen dat al die geregistreerde katten Bengalen zijn vanaf F5, dus vanaf de vijfde generatie. Het zou natuurlijk ook kunnen zijn dat een aantal mensen weten dat hun dier niet toegelaten is en dat ze dat dan ook niet zullen registreren in de databank.

Mijn bezorgdheid gaat vooral uit naar particulieren, die te goeder trouw handelen. Zulke dieren zijn makkelijk te koop. U kunt ze op internet reserveren indien u dat wilt, en het is vrij eenvoudig om dat te doen. Voor particulieren zijn duidelijke regels natuurlijk wel belangrijk. Het zijn peperdure dieren, mensen hechten zich daaraan. Als je dan op een dag de pech hebt dat je wordt gecontroleerd en het dier moet afstaan, is dat voor een privé-eigenaar een zware dobber, een zware tegenvaller. Ik hoed me echt wel om dit te dramatiseren, maar mijn bezorgdheid gaat uit naar de eigenaars die misschien niet op de hoogte zijn van de regelgeving. Voor hen ben ik wel voorstander om te blijven sensibiliseren over dit onderwerp.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Sensibilisering is natuurlijk absoluut nodig. U hebt gelijk: we weten niet perfect wat de omvang van het aantal katten in kwestie is. Er zullen ongetwijfeld sommige katten in het zwart worden geregistreerd. Dat zijn dan 'grijze' katten, ze worden wel geregistreerd, maar men vergeet om te melden dat het over een hybride kat gaat. Dat kan inderdaad best zijn.

Aan de andere kant is het wel zo dat we altijd optreden wanneer er meldingen worden gedaan. We gaan er wel van uit dat onze vooruitstrevende regelgeving – het is niet zo dat alle landen met positieflijsten werken zoals wij doen, op dat vlak zijn we heel vooruitstrevend – haar effect heeft op het uitfaseren van die soorten die we niet langer gehouden willen zien worden door particulieren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.